

I. Historisk baggrund

499-479 Perserkrigene

480 Sejren over perserne ved Salamis

480-430 Athens storhedstid. Perioden præges af en række brud med fortiden, kunstneriske såvel som ideologiske.

Blandt tidens intellektuelle bemærkes især *naturfilosofferne*, der som de første søgte rationelle årsagsforklaringer på fænomenerne, og *sofisterne*, der undersøgte sprogets udtryksmuligheder og underviste ungdommen i at kunne formulere sig om hvadsomhelst.

Den jævne befolkning så imidlertid med skepsis på både naturfilosoffer og sofister; de første stillede jo spørgsmålstejn ved forfædrenes guder, de sidste formulerede en ofte yderligtgående *værdirelativisme*.

II. Euripides's liv

Man sagde, at Æskhylos havde været kriger i 480 f.Kr., at Sofokles havde været leder af sejrskoret i 480 f.Kr., og at Euripides var født i samme stund.

Det er dog sandsynligere, at Euripides blev født omkring 485 f.Kr. Faderen, der hed Mnesarkhos, skulle have været landmand på øen Ægina, og moderen skulle have bidraget til familiens underhold ved at sælge grøntsager på torvet.

Som ung færdedes Euripides blandt tidens intellektuelle: naturfilosofferne og sofisterne. Af dem lærte han at stille spørgsmål som:

- er man god, fordi man er græker?
- er man ond, fordi man er barbar?
- er forholdet mellem mand og kvinde rimeligt?
- er det slægten eller individet, der er eller bør være afgørende i mit liv?
- er guderne gode, onde eller ingen ting?

III. Euripides's værker

Oldtiden kendte titlen på 92 dramaer af Euripides. Vi har idag 18 (19) tilbage, som alle er oversat til dansk. Blandt de kendteste er: Medea, Elektra, Hippolytos, Bakkantinderne og Ifigenia i Aulis.

IV. De store Dionysier år 431 f.Kr.

Euforion fik førsteprisen; Sofokles fik andenprisen;

Euripides opførte tetralogien Medea, Filoktet, Pictys og satyrspillet Theristerne.

V. Medea - myten

Som i næsten alle andre tragedier benyttes en gammel myte til at udtrykke generelle problemer. I myten om Medea optræder følgende steder og navne:

Jolkis, borg i Thessalien

Pelias, ond konge i Jolkis

Hans døtre

Aison, Pelias' halvbroder

Jason, søn af Aison, henter det gyldne skind i Kolkhis.

Kolkhis, barbarisk sted ved Sortehavet

Helios, Solguden, grundlægger af Kolkhis

Aietes, konge af Kolkhis, fader til Medea

Medea, hans datter, der forelsker sig i den græske helt, Jason.

Korinth, borg på Peloponnes

Kreon, konge i Korinth

Glauke, hans datter

Athen

Aigeus, venlig konge fra Athen, fader til Athens hero: Theseus.

VI. Euripides' Medea

Tid: mytisk tid

Sted: foran Medeas hus i Korinth

Roller: førsteskuespiller: Medea

andenskuespiller: Jason og en amme

tredieskuespiller: Aigeus, Kreon, sendebud

Kor: 14 korinthiske kvinder, anført af en korlederske

Disposition:

1-130 Prologos: ammen, vogteren

131-213 Parodos: koret ankommer

214-409 1. epeisodion: Medea og Kreon

410-437 1. stasimon: floderne løber baglæns

438-618 2. epeisodion: Medea og Jason

619-654 2. stasimon: eros bør beherskes

655-815 3. epeisodion: Medea og Aigeus, Medea og korlederske

816-849 3. stasimon: lovprisning af Athen, advarsel til Medea

850-959 4. epeisodion: Medea med børn og Jason

960-983 4. stasimon: alt håb er ude

984-1231 5. epeisodion: Medea, vogteren, sendebud, korlederske

1232-1273 5. stasimon: koret grues og advarer

1274-1400 Exodos: Medea, Jason, korlederske

BJ / 12. marts 2004